

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
ของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา
พิเศษ กลุ่ม 7

**A Study of Creative Leadership of School Administrators Affecting School
Effectiveness in Rajaprachanukroh Schools under the Office of Special
Education Administration, Group 7**

วรินทิรา โกลาตี^{1*}, เบญจวรรณ ศรีกุล²

^{1,2}มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ประเทศไทย

Warinthira Golatee ^{1*}, Benjawon Sarikul²

^{1,2}Phuket Rajabhat University, Thailand

✉: * warinthiragolatee@gmail.com

(* Author Corresponding Email)

Received: 01 May 2026; Revised: 15 May 2026; Accepted: 14 June 2026

© The Author(s) 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ความสัมพันธ์และการพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 215 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to examine the level of creative leadership of school administrators, the level of school effectiveness, and the relationship and predictive power

between creative leadership of school administrators and school effectiveness in Rajaprachanukroh Schools under the Office of Special Education Administration, Group 7. The sample consisted of 215 teachers. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis. The results revealed that the overall level of creative leadership of school administrators was at a high level, and the overall level of school effectiveness was also at a high level. Creative leadership of school administrators was positively correlated with school effectiveness in Rajaprachanukroh Schools under the Office of Special Education Administration, Group 7, at the .01 level of statistical significance. In addition, creative leadership of school administrators significantly predicted school effectiveness at the .01 level of statistical significance.

Keywords: strategies, teacher support, morale, motivation

1. บทนำ

การบริหารสถานศึกษาเป็นการบูรณาการศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานของผู้บริหาร โดยผู้บริหารต้องมีความรู้ทางทฤษฎี ความสามารถ และประสบการณ์ ควบคู่กับการประยุกต์ใช้เทคนิคและแนวทางการบริหารที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารที่มีคุณภาพจึงต้องสามารถเลือกแบบแผนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เนื่องจากหากระบวนการบริหารขาดความเหมาะสม ย่อมส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นขององค์กรโดยตรง (อัจฉรา จงดี, 2560) นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบาย กำหนดทิศทางการดำเนินงาน จัดสรรและบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตลอดจนติดตามและประเมินผลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสนับสนุนและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน (ภารดี อนันต์นาวิ, 2557) การบริหารที่มีความพร้อมและมีแบบแผนที่ชัดเจนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่นำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (พิมพ์พร จารุจิตร, 2559)

การบริหารสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิผลได้ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นระบบ ราบรื่น และสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการใช้กระบวนการบริหารในทุกขั้นตอนอย่างเหมาะสม (สัมมา ธนธัญ, 2560) นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีอารมณ์มั่นคง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และตระหนักถึงคุณค่าของบุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจและความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (กัญญรัตน์ คำแพง, 2565) ขณะเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นผู้ที่สามารถสร้างพลังขับเคลื่อนทางจิตใจและแรงบันดาลใจผ่านการสื่อสารและการนำ เพื่อผลักดันการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง (ณัฐช่วยงาน, 2565) โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วยความกล้าและความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา การสร้างแรงบันดาลใจ การนำเสนอแนวทางใหม่ การสื่อสารเชิงรุก การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง และการปรับกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา (จิราวรรณ อินเกิด, 2564)

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในความรับผิดชอบจำนวน 8 แห่ง โดยกำหนดแนวทางการจัด

การศึกษาที่มุ่งสร้างประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาบนพื้นฐานค่านิยม “มุ่งมั่น สร้างสรรค์ ประสิทธิภาพ” ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาความพร้อมเพื่อรับมือกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและซับซ้อน โดยเฉพาะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ควบคู่กับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการบริหาร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับศักยภาพและความก้าวหน้าของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่ายังมีข้อจำกัดด้านการบริหารเพื่อสร้างประสิทธิผล เนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่ยังใช้แนวทางการบริหารแบบสั่งการและควบคุมมากกว่าการสร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วม ส่งผลให้การพัฒนานวัตกรรมภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างจำกัด และขาดการเชื่อมโยงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ปัญหาดังกล่าวสะท้อนถึงการขาดแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ซึ่งมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคลากรและภารกิจเฉพาะทาง ทำให้ผู้บริหารยังไม่สามารถแสดงศักยภาพภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2562)

จากปัญหาและความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญลำดับแรกๆ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้วิจัยจึงตั้งเป้าหมายที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยมุ่งให้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและยกระดับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และวิเคราะห์การพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 462 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 215 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane, 1973) และดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ส่วนแรกของแบบสอบถามออกแบบเพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมวิจัย ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้รูปแบบคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) รวมทั้งหมด 4 รายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้มาตราส่วนประเมินค่าแบบลำดับ (Likert Rating Scale) ที่กำหนดตัวเลือกคำตอบ 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ จำนวน 29 ข้อ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ จำนวน 7 ข้อ 2) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว จำนวน 7 ข้อ 3) การมีจินตนาการ จำนวน 7 และ ข้อ 4) การทำงานเป็นทีม จำนวน 8 ข้อ โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ระดับคะแนน 5	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับมาก
ระดับคะแนน 3	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน 2	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับน้อย
ระดับคะแนน 1	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับน้อยมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ใช้มาตราส่วนประเมินค่าแบบลำดับ (Likert Rating Scale) กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ครอบคลุม 4 องค์ประกอบ จำนวน 37 ข้อ ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 9 ข้อ 2) เจตคติเชิงบวก จำนวน 10 ข้อ 3) การแก้ปัญหาภายในโรงเรียน จำนวน 9 ข้อ และ 4) การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน จำนวน 9 ข้อ พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับมาตราส่วน 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ระดับคะแนน 5	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับมาก
ระดับคะแนน 3	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน 2	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับน้อย
ระดับคะแนน 1	แสดงว่า	การปฏิบัติในระดับน้อยมาก

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอน และวิธีการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยสำรวจเอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่กล่าวถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนัก

บริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 เพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และใช้เป็นพื้นฐานพัฒนาแบบสอบถามที่สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนราชประชานุเคราะห์อย่างแท้จริง

2. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และออกแบบแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ดังกล่าว

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ครอบคลุม 4 ด้าน คือ การมีวิสัยทัศน์ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การมีจินตนาการ และการทำงานเป็นทีม และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ครอบคลุม 4 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติเชิงบวก การแก้ปัญหาภายในโรงเรียน และการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

4. เสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชา และภาษา แล้วปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ และได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

6. ปรับแก้แบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

7. ได้ดำเนินการทดลองใช้แบบสอบถามกับครูผู้สอนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ที่ไม่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha) ได้เท่ากับ 0.981

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อจัดทำหนังสือราชการ เรื่องขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ทั้ง 8 สถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยเดินทางไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง กำหนดวันเก็บข้อมูลและชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทราบก่อนเริ่มตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากครูผู้สอน นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความครบถ้วนของการตอบข้อมูล จัดทำรหัสข้อมูล และเตรียมไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

จากครูผู้สอน ก่อนนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ ช่วงอายุ ระดับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การหาค่าความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ร่วมกับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และตีความผลลัพธ์ตามเกณฑ์ของมาตราส่วนลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

- ค่าเฉลี่ยในช่วง 4.51 – 5.00 แสดงว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงมาก
- ค่าเฉลี่ยในช่วง 3.51 – 4.50 แสดงว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
- ค่าเฉลี่ยในช่วง 2.51 – 3.50 แสดงว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยในช่วง 1.51 – 2.50 แสดงว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยในช่วง 1.00 – 1.50 แสดงว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมาก

3. วิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยทำการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อตีความตามมาตราส่วนลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

- ค่าเฉลี่ยในช่วง 4.51 – 5.00 แสดงว่าประสิทธิผลระดับสูงมาก
- ค่าเฉลี่ยในช่วง 3.51 – 4.50 แสดงว่าประสิทธิผลระดับสูง
- ค่าเฉลี่ยในช่วง 2.51 – 3.50 แสดงว่าประสิทธิผลระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยในช่วง 1.51 – 2.50 แสดงว่าประสิทธิผลระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยในช่วง 1.00 – 1.50 แสดงว่าประสิทธิผลระดับน้อยมาก

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

5. วิเคราะห์การพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter Method

4. ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 มีผลแสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. การมีวิสัยทัศน์	3.56	1.05	มาก
2. การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	3.61	1.22	มาก
3. การมีจินตนาการ	3.52	1.03	มาก

4. การทำงานเป็นทีม	3.62	1.08	มาก
รวม	3.58	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 1.08) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.22) อยู่ในระดับมาก การมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.05) และ การมีจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 1.03) อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 มีผลแสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงประสิทธิภาพของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 รายด้าน

ประสิทธิภาพของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.57	1.10	มาก
2. เจตคติเชิงบวก	3.53	1.07	มาก
3. การแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน	3.54	1.08	มาก
4. การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	3.55	1.07	มาก
รวม	3.55	1.08	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 1.10) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.07) อยู่ในระดับมาก ด้านการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 1.08) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจตคติเชิงบวก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 1.07) อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 มีผลแสดงดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

ตัวแปรที่ศึกษา	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_{tot}
X_1	.312**	.298**	.325**	.341**	.355**
X_2	.334**	.310**	.318**	.329**	.362**

X_3	.301**	.287**	.332**	.356**	.347**
X_4	.329**	.315**	.344**	.358**	.371**
X_{tot}	.412**	.398**	.379**	.421**	.465**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

หมายเหตุ: X_1 = การมีวิสัยทัศน์, X_2 = การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว, X_3 = การมีจินตนาการ, X_4 = การทำงานเป็นทีม, X_{tot} = ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม, Y_1 = ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, Y_2 = เจตคติเชิงบวก, Y_3 = การแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน, Y_4 = การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน, Y_{tot} = ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวม

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ตัวแปรด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทุกด้าน (X_1 ถึง X_4) และคะแนนรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทุกด้าน (Y_1 ถึง Y_4) และคะแนนรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกด้านส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 มีผลแสดงดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกด้านส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
Constant	1.892	.278		6.808	.000**
การมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.188	.043	.210	4.372	.000**
การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (X_2)	.201	.045	.225	4.477	.000**
การมีจินตนาการ (X_3)	.154	.041	.176	3.731	.000**
การทำงานเป็นทีม (X_4)	.238	.046	.254	5.130	.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = .648, R Square = .420, Adjusted R Square = .410, Std. Error of Estimate = .312, Fsig. = .000

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Enter Method พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ (X_1) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (X_2) การมีจินตนาการ (X_3) และการทำงานเป็นทีม (X_4) มีอิทธิพลเชิงบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยรายตัว พบว่า การทำงานเป็นทีม (X_4) มีอิทธิพลสูงที่สุด (Beta = .254)

รองลงมาคือ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (X_2) (Beta = .225) การมีวิสัยทัศน์ (X_1) (Beta = .210) การมีจินตนาการ (X_3) (Beta = .176)

นอกจากนี้ ค่าสรุปโมเดลแสดงว่า $R = .648$, $R \text{ Square} = .420$ หมายความว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้านสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลสถานศึกษาได้ร้อยละ 42, $\text{Adjusted } R \text{ Square} = .410$, $\text{Std. Error of Estimate} = .312$, ค่า $F_{\text{sig.}} = .000$ แสดงว่าโมเดลถดถอยโดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและทันสมัย เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ สนับสนุนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาศักยภาพของครูอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้บริหารยังสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง บริหารจัดการปัญหาอย่างยืดหยุ่น และใช้แนวคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของการศึกษาพิเศษ ส่งผลให้ครูผู้สอนรับรู้ถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับสูงโดยรวม สอดคล้องกับเกศณี กลืนเทศ (2562) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการที่ผู้มีอำนาจหรือผู้ที่มีภาวะผู้นำใช้ทักษะการชี้แนะ การจูงใจ การชี้นำ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ที่ร่วมปฏิบัติงานเกิดความยินดีและความแข็งแกร่งในการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมตามแนวทางที่ผู้นำต้องการ ทั้งนี้ ผู้นำในสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะสำคัญเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาภาวะผู้นำในอนาคต ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ การวางแผน และการกำหนดเป้าหมายขององค์กร การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีส่วนร่วม การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างและพัฒนาทีมงาน การดำเนินกระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม การจัดการและแก้ไขปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และการริเริ่มการเปลี่ยนแปลงในองค์กร

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ร่วมมือ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ รวมทั้งบริหารความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเดโชชัย ลิ้มทอง (2564) ได้กล่าวว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันโดยอาศัยความร่วมมือและการประสานงานของบุคลากรหลายฝ่าย และยังสอดคล้องกับ ประจัญ เดชสุภา (2562) ได้กล่าวว่าความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กรเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษา

2) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวอยู่ในระดับมากเป็นอันดับรองลงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถปรับวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เปิดรับความคิดเห็นใหม่ และเรียนรู้ทักษะใหม่

อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ภารณทิพย์ ปั่นก้อน (2559) ได้กล่าวว่าความยืดหยุ่นเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

3) ด้านการมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาโรงเรียนอย่างชัดเจน ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน สอดคล้องกับ ทัน ไทรงาม (2560) ได้กล่าวว่าวิสัยทัศน์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้พัฒนาอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับเบญจมาศ หนูไชยทอง (2561) ได้กล่าวว่าวิสัยทัศน์เป็นองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

4) ด้านการมีจินตนาการแม้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถเชื่อมโยงแนวคิดใหม่กับการวางแผนและการกำหนดนโยบาย รวมทั้งส่งเสริมให้ครูคิดริเริ่มแนวทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับ เกศณี กลิ่นเทศ (2562) ได้กล่าวว่าการคิดสร้างสรรค์และการริเริ่มนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้นำ

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและมีทิศทางชัดเจน ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายและแผนงานที่สอดคล้องกับพันธกิจของการศึกษาพิเศษ มีการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับ สมจิตร ชูศรีवास (2562) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก (ภารณทิพย์ ปั่นก้อน, 2559)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการเฉพาะของผู้เรียนการศึกษาพิเศษ มีการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สื่อ นวัตกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน ครูผู้สอนจึงรับรู้ว่าการเรียนอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับเบญจมาศ หนูไชยทอง (2561) ได้กล่าวว่าผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการบริหารจัดการและส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษาที่มีความหลากหลายของผู้เรียน

2) การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษามีความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาโครงสร้างการบริหาร งานวิชาการ และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ให้ทันต่อบริบททางการศึกษา มีการนำแนวคิด นโยบาย และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ใน

การพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูเห็นถึงความก้าวหน้าและการพัฒนาของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับรัตน เหลืองงาม (2562) ได้กล่าวว่าการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถปรับตัวและยกระดับคุณภาพได้อย่างยั่งยืน

3) การแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการปัญหาที่เป็นระบบ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ใช้ข้อมูลและเหตุผลประกอบการแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีการติดตาม ผลหลังการดำเนินงาน จึงทำให้การจัดการปัญหาภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทัน ไทร งาม (2560) ได้กล่าวว่าการที่ผู้นำที่สามารถกำกับ ติดตาม และประเมินสถานการณ์ขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถ นำพาองค์กรผ่านพ้นปัญหาและนำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านเจตคติเชิงบวก อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อ ความร่วมมือ ความไว้วางใจ และการยอมรับซึ่งกันและกัน ครูและบุคลากรได้รับการสนับสนุนทั้งด้านการพัฒนา วิชาชีพและสวัสดิการ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเห็นคุณค่าและความหมายของการทำงานด้าน การศึกษาพิเศษ ส่งผลให้ครูมีเจตคติเชิงบวกต่อโรงเรียนและการปฏิบัติงานในภาพรวม สอดคล้องกับสุชาวลี ทองโพธิ์ ใหญ่ และพียดา เปี่ยมพิชนะ (2566) ได้กล่าวว่าการเจตคติเชิงบวกของครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ประจัญ เดชสุภา (2562) ได้กล่าวว่าการเจตคติที่ดีของผู้บริหาร และครูเป็นพื้นฐานสำคัญของการดูแลผู้เรียนและเสถียรภาพของคุณภาพการศึกษา

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถกำหนดทิศ ทางการพัฒนาโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม สร้างนวัตกรรม ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และสร้างแรงจูงใจใน การปฏิบัติงาน ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียน การแก้ไขปัญหา และบรรยากาศการทำงานภายในโรงเรียนดีขึ้นอย่างเป็น ระบบ สอดคล้องกับ งานวิจัยของเยาวรัตน์ ทองมี (2567) ได้กล่าวว่าการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยัง และสอดคล้องกับ เรวัต ทองดี (2567) ได้กล่าวว่าการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างมี นัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถบูรณาการการทำงานของบุคลากร กระบวนการบริหาร และทิศ ทางการดำเนินงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การสื่อสารที่เปิดกว้าง และการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหา ควบคู่กับความยืดหยุ่นในการปรับตัวต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการกำหนด เป้าหมายองค์กร และสนับสนุนการริเริ่มแนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งผลให้การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการ สอน และการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนก

เทพไชย (2568) เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมมีความสัมพันธ์ ในระดับสูงมาก โดยตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .881 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติ คู่กระสังข์ (2566) เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านผู้นำของผู้นำ ด้านผู้นำการเรียนรู้แบบทีม ด้านผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ และด้านผู้นำมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลวิจัยพบว่าด้านการมีจินตนาการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคิดเชิงนวัตกรรม การออกแบบแนวทางใหม่ ๆ และการใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ เช่น Design Thinking เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเหมาะสมกับผู้เรียน
2. สำนักงานต้นสังกัดควรจัดหลักสูตรหรือโครงการพัฒนาผู้นำยุคใหม่ที่มุ่งเสริมวิสัยทัศน์ การคิดเชิงกลยุทธ์ และความสามารถในการบริหารโรงเรียนพิเศษ รวมถึงจัดกิจกรรม PLC เพื่อให้ผู้บริหารแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกัน
3. ด้านเจตคติเชิงบวกของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจภายในองค์กร เช่น การยกย่องเชิงสร้างสรรค์ การสนับสนุนสวัสดิการ การลดภาระงานที่ไม่จำเป็น และการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตร เพื่อเพิ่มความสุขและคุณภาพการทำงานของครู
4. ควรเพิ่มสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีช่วยสอนที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมถึงจัดระบบติดตามพัฒนาการรายบุคคล เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นจุดเด่นของโรงเรียนคงอยู่และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรขยายการศึกษาไปยังตัวแปรเพิ่มเติม เช่น วัฒนธรรมองค์กร สมรรถนะครู การนิเทศภายใน หรือภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลเพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนได้ครบถ้วนยิ่งขึ้นและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ที่ดูแลนักเรียนพิเศษโดยเฉพาะ
2. ควรเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างหลายพื้นที่ หลายระดับการศึกษา หรือระหว่างโรงเรียนปกติและโรงเรียนพิเศษ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลวิจัยและใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบาย
3. ควรใช้การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกต เพื่อศึกษากระบวนการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงใช้วิธีวิจัยเชิงผสมเพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งเชิงสถิติและเชิงพฤติกรรมที่ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัญญรัตน์ คำแพง. (2565). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- เกศณี กฐินเทศ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์].
- จิตติ คู่กระสังข์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(1), 15–26.
- จิราวรรณ อินเกิด. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
- ทัน ไทงาม. (2560). องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะครูในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(1), 509–532.
- ธัญชนก เทพไชย. (2568). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช. *Journal of Buddhist Education and Research*, 11(3), 584–598.
- ณัฐ ช่วยงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- เดโชชัย ลิ้มทอง. (2564). การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประเภทวิชาศิลปกรรมตามแนวคิดของจินตนาวัฒน์กรรม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม].
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- เบญจมาศ หนูไชยทอง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี].
- ประจัญ เดชสุภา. (2562). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].

- พิมพ์พร จารุจิตร. (2559). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อความสำเร็จขององค์กร*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์มนตรี.
- เยาวรัตน์ ทองมี. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร. *Journal of Modern Learning Development*, 9(12), 77–89.
- รัตนา เหลืองงาม. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- เรวัต ทองดี. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา*, 4(1), 43–58.
- สมจิตร ชูศรีवास. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด].
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2562). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรู้รวม*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สัมมา ธนินทรีย์. (2560). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง.
- สุชาวลี ทองโพธิ์ใหญ่, & พิชดา เปี่ยมพิชนะ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. *Journal of Buddhist Education and Research*, 9(1), 1–14.
- อัจฉรา จงดี. (2560). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความสำเร็จ. *วารสารวิชาการครุศาสตร์*, 15(2), 23–35.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.